

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3413/2023
21.08.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: др Илије Зиндовића, председника већа, Весне Субић и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Софија Рончевић, адвокат из ..., против туженог Привредног друштва „Phoenix Pharma“ ДОО Београд, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Јелена Вучић, адвокат из ..., ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1934/23 од 11.05.2023. године, у седници одржаној 21.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1934/23 од 11.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора за ревизију.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 412/21 од 31.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог – отказ уговора о раду број .. од 27.06.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му на име накнаде штете исплати износ од 1.656.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.07.2013. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужени да му накнади трошкове поступка. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 312.000,00 динара. Ставом петим изреке, тужилац је ослобођен обавезе плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1934/23 од 11.05.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П1 412/21 од 31.01.2023. године у ставу првом, другом, трећем и четвртим изреке. Ставом другим изреке, одбијени су као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у границама прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник Републике Србије“ број 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог. Био је распоређен на радном месту ..., одељење ... РЦ Београд. Тужени је донео одлуку покретања поступка за утврђивање вишка запослених број 640 од 17.05.2013. године имајући у виду да се у оквиру „Phoenix group“ са седиштем у Минхену, Немачка, где је на захтев корпорације за унапређење, стандардизацију, оптимизацију трошкова и рационализацију процеса рада настала потреба да се изврше технолошке, економске и организационе промене. Услед обустављене праксе „Phoenix Group“ да се период проверава „Transmed Transport“ из Регензбурга где је правно лице основало „Transmed Transport“ ДОО Београд услед чега су код туженог укинута одељења ... у Београду, Новом Саду и Лесковцу. Предвиђене су мере запошљавања за 49 запослених у окриву одељења ... сектора Београд, Нови Сад и Лесковац и предвиђена између осталог и мера запошљавања код другог послодавца и то код „Transmed transport“ ДОО Београд. Друге мере су предвиђене као премештај на друге послове, преквалификација, доквалификација за рад код послодавца или другог послодавца, те рад са непуним радним временом. Тужени је програмом за решавање вишка запослених услед организационих, економских и технолошких промена број 761 од 06.06.2013. године утврдио да постоји вишак запослених од 54 лица међу њима је и тужилац. Радило се о лицима којима је по квалификационој структури за радом престала потреба. Даље је утврђено да не постоји превиђено одељење Тужиоцу је учињена понуда 24.06.2013. године а по прибављеном мишљењу НЗС од 29.05.2013. године и мишљења синдиката од 04.06.2013. године да се тужилац упути на рад код другог послодавца „Transmed Transport“ ДОО Београд где би радио као ..., а где ће остваривати исту зараду и остала права и обавезе ће бити непромењени. Тужиоцу је остављен рок да се изјасни о овој понуди од 26.06.2013. године и то до краја радног времена до 15,30 часова. Тужилац је путем мејла дана 26.06.2013. године упутио обавештење ББ у коме је навео да не може прихватити понуду за прелазак у „Transmed Transport“ те да уколико понуда није непромењива спреман је да разговара. Након тога тужени је сходно члану 179. став 1. тачка 9. Закона о раду дана 27.06.2013. године донео решење број .. и тужиоцу отказао уговор о раду због престанка потребе за његовим радом са 30.06.2013. године. Тужиоцу је исплаћена отпремнина. У образложењу решења дати су разлози о давању отказа.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца налазећи да је тужени у свему испоштовао процедуру проглашења вишка запослених прописаних чланом 153. и чланом 160. Закона о раду јер је пре усвајања програма за решавање вишка запослених услед организационих, економских и технолошких промена у сарадњи са репрезентативним синдикатом код туженог, Републичком организацијом надлежном за запошљавање, предложио одговарајуће

мере за решавање вишка запослених, између осталог и рад код „Transmed Transport“ ДОО и обезбедио је средства за решавање социјалног-економског положаја запослених. Тужиоцу је понуђен премештај код другог послодавца, али је исти мејлом обавестио овлашћено лице код туженог да не може прихватити такву понуду – прелазак у „Transmed Transport“. Како је тужени испоштовао кокретну процедуру везано за решавање вишка запослених, то је правилно сходно члану 179. став 1. тачка 9. Закона о раду донео правилно решење јер је закључено да постоји оправдани разлог који се односи на услове за доношење решења отказа уговора о раду. Тужиоцу је сходно члану 158. Закона о раду уредно исплаћена отпремнина, а правилно је примењена и одредба члана 155. став 1. тачка 5. Закона о раду.

Другостепени суд је у свему прихватио правну аргументацију првостепеног суда и жалбу тужиоца одбио као неосновану.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови одлучили када су одбили тужбени захтев тужиоца. Због решавања економских проблема или других оправданих разлога послодавац може донети одлуку о решавању проблема и може извршити одрђене технолошке, економске и организационе промене. Сходно томе послодавац има и право да сходно члану 179. Закона о раду уради предлог правилника о организацији и стематизацији радних места. Једна од мера везано за организационе промене подразумева и утврђивање да ли постоји вишак запослених и на који начин треба решити проблем у погледу тог вишка запослених радника. Тужени је у складу са законом уредно спровео целокупну процедуру, урадио је предлог правилника о организацији, утврдио разлоге за престанак потреба за радом одређених запослених, предвидео мере за запошљавање за 49 запослених у оквиру одељења ... сектор Београд, Нови Сад и Лесковац, а једна од мера била је и запошљавање код другог послодавца. У конкретном случају тужиоцу је понуђен премештај код другог послодавца „Transmed Transport“ где би радио као ... и остваривао зараду и остала права. Тужиоцу је уредно достављена понуда на коју је требао да се изјасни. Понуда му је достављена 24.06.2013. године, а на ту понуду се тужилац изјаснио 26.06.2013. године достављајући одговор овлашћеном лицу туженог ББ при чему је изјавио да не може да прихвати понуду за прелазак у „Transmed Transport“. Сходно томе, а имајући у виду да је у целокупном процесу обавештен репрезентативни синдикат и служба за запошљавање, правилно је тужени поступио када је донео решење о отказу уговора о раду тужиоцу.

Стога су правилно закључили и нижестепени судови да је у овој правној ствари и у овом поступку уредно примењена процедура која прати овакву ситуацију, а која је предвиђена Законом о раду. Донет је програм за решавање вишка запослених дана 06.06.2013. године (број 761) испоштована је друга прописана процедура прописна чланом 153, 155. став 1. тачка 5, чланом 160. Закона о раду, па се наводи ревизије не могу прихватити као основани.

Стоји чињеница да је чланом 155. став 1. тачка 5. Закона о раду прописано да се о понуди за измену уговорних услова рада оставља рок не краћи од 8 дана ради изјашњења. Чињеница је да је тужиоцу остављен краћи рок. Међутим, тужилац се е-mail-ом од 26.06.2013. године изјаснио на понуду за прелазак у „Transmed Transport“, исту одбио, па практично скраћивање рока од стране туженог за изјашњење у вези те понуде није посебно штетно утицало на тужиоца јер се исти изјаснио о тој понуди, тј да исту не прихвата.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

Суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију налазећи да одговор на ревизију није био обавезан, па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
др Илија Зиндовић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**